

ด่วนมาก

ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว ๑๑๐๖

ถึง นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายทะเบียน ทุกสำนักทะเบียน

ด้วยกรมการปกครองแจ้งว่า ได้รับเรื่องร้องทุกข์หรือร้องเรียนจากกลุ่มชนกลุ่มน้อย และเครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของการแก้ไขปัญหาสัญชาติและสถานะบุคคลตามกฎหมายและนโยบายของรัฐบาล เพื่อขอความช่วยเหลือให้แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและข้อติดขัดในขั้นตอนการขอสัญชาติไทย และขอให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานระดับอำเภอและจังหวัด เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาเรื่องสัญชาติและสถานะบุคคลอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ ไม่เลือกหรือละเว้นการปฏิบัติ โดยมีตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานด้านสัญชาติและสถานะบุคคล และตัวแทนของชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ร่วมเป็นคณะทำงาน

กรมการปกครองเห็นว่า ประเด็นปัญหาที่มีการร้องเรียนส่วนใหญ่เป็นเรื่องการปฏิบัติงานที่มีกฎระเบียบและหนังสือสั่งการกำหนดแนวทางและวิธีการไว้แล้ว แต่เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับสัญชาติและสถานะบุคคลเป็นไปด้วยความถูกต้อง เรียบร้อย ในแนวทางเดียวกัน จึงได้ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาเรื่องสัญชาติและสถานะบุคคล ตามหนังสือกรมการปกครอง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๐๔๒ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ (โดยให้ดาวน์โหลดหนังสือกรมการปกครองดังกล่าวจาก www.pokkrongnakhon.com มุมหนังสือราชการ (จังหวัด) หน้าเว็บไซต์)

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๔-๐๗๓๘
www.pokkrongnakhon.com

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๐๔๒

007976
26 ก.พ. 2558

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

157
2 ก.พ. 2558

เรื่อง ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาเรื่องสัญชาติและสถานะบุคคล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

ด้วยกรมการปกครองได้รับเรื่องร้องทุกข์หรือร้องเรียนจากกลุ่มชนกลุ่มน้อย และเครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของการแก้ไขปัญหาสัญชาติและสถานะบุคคลตามกฎหมายและนโยบายของรัฐบาล เพื่อขอความช่วยเหลือให้แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและข้อติดขัดในขั้นตอนการขอสัญชาติไทย และขอให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานระดับอำเภอและจังหวัดเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาเรื่องสัญชาติและสถานะบุคคลอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ ไม่เลือกหรือละเว้นการปฏิบัติ โดยมีตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานด้านสัญชาติและสถานะบุคคล และตัวแทนของชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ร่วมเป็นคณะทำงาน

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นปัญหาที่มีการร้องเรียนส่วนใหญ่เป็นเรื่องการปฏิบัติงานที่มีกฎ ระเบียบและหนังสือสั่งการกำหนดแนวทางและวิธีการไว้แล้ว อย่างไรก็ตามเพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับสัญชาติและสถานะบุคคลเป็นไปด้วยความถูกต้อง เรียบร้อย ในแนวทางเดียวกัน จึงขอให้แจ้งอำเภอ สำนักงานเขต สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่ง ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. เมื่อประชาชนติดต่อขอรับบริการเรื่องใดก็ตาม จะต้องจัดให้ประชาชนยื่นคำร้อง และเมื่อตรวจสอบคำร้องและพยานหลักฐานประกอบคำร้องถูกต้องแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ออกใบรับเรื่องให้ผู้ยื่นคำร้องไว้เป็นหลักฐาน แต่ถ้าไม่มีแบบพิมพ์ใบรับไว้เป็นการเฉพาะ ก็ให้ใช้วิธีการถ่ายเอกสารคำร้องหรือคำขอที่กรอกรายละเอียดและเจ้าหน้าที่ได้ลงลายมือชื่อแล้ว มอบให้ผู้ยื่นคำขอไว้เป็นหลักฐานแทนใบรับเรื่อง

๒. การเรียกสอบพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ ให้คำนึงถึงความเป็นไปได้และความสามารถที่ผู้ยื่นคำร้องจะแสวงหาบุคคลที่มีคุณลักษณะตามที่เจ้าหน้าที่กำหนดได้เป็นสำคัญ มิใช่กำหนดตัวพยานตามความพึงพอใจ ทั้งนี้ ลักษณะของพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือตามที่กรมการปกครอง และสำนักทะเบียนกลางได้เคยแจ้งเป็นหลักการไว้ ได้แก่ (๑) ต้องเป็นผู้ที่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน (๒) มีถิ่นที่อยู่เป็นหลักแหล่งในท้องที่ที่ผู้นั้นอาศัยอยู่เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี (๓) เป็นบุคคลที่ชุมชนให้การยอมรับนับถือหรือให้การยกย่องศรัทธา (๔) มีความประพฤติดีและต้องรู้จักคุ้นเคยกับผู้ร้องหรือครอบครัวของผู้ร้องเป็นอย่างดี ทั้งนี้ พยานบุคคลอาจเป็นพระภิกษุ คหบดี หรือผู้ประกอบอาชีพสุจริต โดยไม่จำเป็นต้องเป็นข้าราชการ พนักงานของรัฐ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน และผู้ที่เป็นพยานบุคคลไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยเท่านั้น เว้นแต่กฎหมายหรือระเบียบกำหนดว่าต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย

๓. ขั้นตอนการปฏิบัติตั้งแต่รับคำร้อง ตรวจพยานเอกสาร สอบสวนพยานบุคคล จนถึงการพิจารณาหรือออกคำสั่งในหน้าที่ของนายอำเภอ นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วแต่ต้องไม่เกิน ๙๐ วัน เว้นแต่กรณีที่มีการกำหนดระยะเวลาดำเนินการไว้เป็นอย่างอื่น และหากไม่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว จะต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ร้องทราบพร้อมทั้งระบุเหตุผลไว้ในหนังสือแจ้งด้วย

/๔. กรณีอำเภอ ..

๔. กรณีอำเภอที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอ (หมายความรวมถึงผู้อำนวยการเขต) หรือนายอำเภอไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติราชการได้เป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วัน ให้ปลัดอำเภอ (หมายความรวมถึงผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต) ที่มีคำสั่งให้รักษาราชการแทนนายอำเภอในลำดับแรก หรือผู้ที่มีคำสั่งให้รักษาการในตำแหน่งนายอำเภอ เป็นผู้พิจารณาอนุมัติ อนุญาต หรือสั่งการใดๆ แทนนายอำเภอ และเมื่อดำเนินการแล้วให้รายงานจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครทราบ

๕. การแก้ไขรายการในทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อยและบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนที่บันทึกผิดพลาดหรือมีรายการไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง สามารถแก้ไขได้โดยให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑๕ ประกอบกับหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔๘ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ โดยถ้าเป็นการขอแก้ไขกลุ่มหรือประเภทชนกลุ่มน้อย ควรสอบสวนพยานบุคคลที่เป็นชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันเพื่อรับรองสถานะของผู้ร้อง และให้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการหมู่บ้านหรือชุมชนด้วย

อนึ่ง เนื่องจากการแก้ไขปัญหาสัญชาติและสถานะบุคคลเป็นงานนโยบายที่ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทยให้ความสนใจและติดตามงานอยู่เสมอ จึงขอให้ปลัดจังหวัดเอาใจใส่ กำกับดูแลและติดตามการปฏิบัติงานของอำเภอให้บังเกิดผลอย่างจริงจัง มิให้เกิดปัญหาการทุจริต การเลือกปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ และการเรียกรับผลประโยชน์โดยมิชอบ ทั้งนี้ กรมการปกครองได้กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและสัญชาติเพิ่มเติมเพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและได้นำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบแล้ว ได้แก่

(๑) สนับสนุนให้จังหวัดและอำเภอแต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาสัญชาติและสถานะบุคคลระดับจังหวัดและอำเภอ โดยมีตัวแทนจากภาคส่วนต่างๆ องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะทำงาน โดยให้เป็นไปตามความสมัครใจของจังหวัดและอำเภอ

(๒) ลาดโทษและเอาผิดกับบุคคลและเจ้าหน้าที่ทุกระดับขั้นที่ไม่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต เรียกรับผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนจากประชาชน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดลเดช พัฒนรัฐ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๔-๙